

HOUSEHOLD STRUCTURE AND ELDERLY WORKING STATUS

YUKOLNEE KANGSASITIAM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2004**

**ISBN 974-04-5174-8
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ลักษณะโครงสร้างครัวเรือนและสถานภาพการทำงานของผู้สูงอายุ
(HOUSEHOLD STRUCTURE AND ELDERLY WORKING STATUS)

ยุคลณี กังศศิเทียม 4236418 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : โยธิน แสงวงศ์ Ph.D., วาทีณี บุญชะลิกย์, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะโครงสร้างครัวเรือนที่มีผลต่อการทำงานของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจากโครงการกาญจนบุรี พ.ศ.2544 ของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 3985 คน ที่กระจายอยู่ทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยลักษณะโครงสร้างครัวเรือนพิจารณาจาก การเป็นหัวหน้าครัวเรือน โครงสร้างครัวเรือนเช่น ครอบครัวเดี่ยว ขยาย อยู่คนเดียว ภาระหนี้สินของครัวเรือน ตลอดจนฐานะความเป็นอยู่ของครัวเรือน ขณะที่สถานภาพการทำงานพิจารณาจากการทำงานของผู้สูงอายุที่จำแนกเป็น ไม่ทำงาน ทำงานในภาคเกษตรกรรม และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม โดยมีสมมุติฐานในการวิจัยว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนแบบครอบครัวเดี่ยวและอยู่คนเดียว จะมีความน่าจะเป็นที่จะทำงานมากกว่าผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนแบบครอบครัวขยาย

ผลการวิจัยที่ใช้ Multinomial Logistic Regression เป็นสถิติวิเคราะห์พบว่าเมื่อควบคุมด้วยปัจจัยทางด้านประชากรและสังคม ผู้สูงอายุที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีความน่าจะเป็นที่จะทำงานมากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน ผู้สูงอายุที่อยู่ในครัวเรือนที่มีหนี้สินมีความน่าจะเป็นที่จะทำงานมากกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในครัวเรือนที่ไม่มีหนี้สิน ผู้สูงอายุที่อยู่ในครัวเรือนที่มีระดับความเป็นอยู่สูงมีความน่าจะเป็นที่จะไม่ทำงานสูงกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในครัวเรือนที่มีระดับความเป็นอยู่ต่ำ นอกจากนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวและอยู่คนเดียวมีความน่าจะเป็นที่จะทำงานสูงกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวขยาย

ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ต่อการทำงานและไม่ทำงานของผู้สูงอายุ ดังเช่นผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวมากกว่าครึ่งหนึ่งยังคงทำงานอยู่ นอกจากนี้เกินกว่าร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวขยายไม่ทำงาน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทำงานต่อไป โดยจัดหางานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้สูงอายุ

HOUSEHOLD STRUCTURE AND ELDERLY WORKING STATUS

YUKOLNEE KANSASITIAM 4236418 PRPR / M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORS : YOTHIN SAWANGDEE, Ph.D.,
WATHINEE BOONCHALAKSI, Ph.D.**ABSTRACT**

This research aims to analyse household factors affecting employment status of the elderly in Kanchanaburi province. The data were drawn from the Kanchanaburi research project 2001 of the Institute for Population and Social Research, Mahidol University. The total number of representative sample is 3,985 scattered in the urban and rural areas of the province. The household factors were indicated by household head, household structure, household's debts, household's living conditions, etc. The elderly's working status are categorised into: not working, working in the agricultural sector and working in the non-agricultural sector. The assumption of the research is that there is a tendency for the elderly living in a nuclear family and living alone to work more than those living in extended family situations.

Multinomial Logistic Regression was used as a statistical analysis. It was found that when controlled by demographic and social factors, such as age, gender, education, marital status and health, there is a probability that the elderly who are household head, work more than those who are not household head. In addition, there is a probability that the elderly living in households that have debts work more than those living in a family without debts. And those living in the households with good living conditions, work less than those with lower living conditions, and those living in rural areas work in the agricultural sector more than those in urban areas. Other factors apart from these accord with the assumption that there is a tendency that the elderly living in nuclear families and living alone work more than those living in extended families.

The finding indicates that household factors are related to the working and non-working status of the elderly. For example, more than half of the elderly living alone are still working. And more than 50 percent of the elderly living in extended families do not work. Therefore, the elderly should be encouraged to participate in the work that is suitable to their ability.

**KEY WORDS : ELDERLY/ WORKING STATUS/HOUSEHOLD
STRUCTURE/KANCHANABURI**

74 pp. ISBN 974-04-5174-8